

EL POBLE: CATALA

Any III
Núm. 267
PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTHECA
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES... 4 pessetes trimestral
PAISOS DE UNIO POSTAL... 9 pessetes trimestral

Barcelona, dimars, 6 de novembre de 1906
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17. PRAL-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTHECA
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES... 4 pessetes trimestral
PAISOS DE UNIO POSTAL... 9 pessetes trimestral

5 Cts.

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or
LIEGE, 1905: Diploma d'Honor
AL COMPTAT * A PLASSOS * LLOGUERS
Passells de Gracia, 84, ent.-BARCELONA

MAQUINARIA MODERNA PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

Dues egues anglo-arabes
Dos cavalls anglo-normands
Bones etats y procedencies, d'ocis y domats. Se venen.
Daran rai: E. Brull-Bonavista, 8 (Farmacia Julia.-Gracia)

El debat económic

En la qüestió relativa als tractats de comerç l'oposició parlamentària ha sigut víctima d'un notori error de lògica. En lloc d'atacar al Govern tirant-li damunt l'abús de facultats que incoherentment se aferra, s'ha conyit a la defensa dels interessos en perill. En lloc de senyalar concretament els errors, ha atenuat fins a cert punt la responsabilitat del Consell de ministres, reconeixent, contra la veritat i la justícia, que té a l'extranger y en el país bones diplomàcies.

En aquest litigi l'oposició devia conèixer-se part aconduida. Derivava la seva força de l'abundància d'informació que havia de formular contra'l bany blau, per haver violat la llei aranzelària, per haver escamotejat el pacte den Moret ab el Parlament, per la radical nul·litat de tota concessió d'una segona columna sense'l previ concurs y consentiment de les Corts. La seva missió consistia en col·locar al Govern fora de la llei, negant-li en rodó les atribucions que fa efectives, oposant implacablement a les necessitats y convenients de l'economia política nacional.

Una acusació fonamentada y enèrgica hauria destruït les resistències del Ministeri abans que l'instint vital de la majoria l'ajudés, abans que li portés auxili l'afany den Moret de salvar als seus successors, sacrificant l'hi el seu pensament y la seva consciència. Entranyant responsabilitat ministerial les concessions derogatòries de l'Arancel, una acusació severa y formidable hauria destruït les negociacions ab Suïssa, Alemanya y França, seguides com si el debat no tingués lloc, com si el Govern trepitges terra ferma. Y així les industries nacionals, menassades y en greu perill ab les Corts obertes, haurien eludit les dificultats presents, ab l'esperansa de positives garanties en les negociacions ulteriors.

Cal repetir que segons la llei el Govern no pot donar a l'extranger sinó les tarifes de la segona columna. Pera rebaxar-les, precisa evidentment una llei nova. Tot lo fet altrament, això és, els tractats als Estats Units y Suïssa y les concessions compromeses a favor de França y Alemanya, són actes nuls del Govern, actes nuls contra la qual ha de prevaler l'imperi inexorable de la disciplina jurídica.

S'ha de reproduir la manifestació de que la clausula de nació més favoreuosa, arrencada als diplomàtics ignorants, és la més gran torpesa que pot realitzar-se en el principi d'una extensa negociació internacional, sobre esser injusta y inadequada a les normes fonamentals del comerç exterior.

S'ha d'insistir en que cap poble important posa la seva vida econòmica a les mans de ministres transitoris. Tots, excepte Espanya, prenen contra'l poder excentric precaucions y garanties; tots reserven lo més crític y difícil a les Cambres Legislatives; tots procuren bases de compensacions y reciprocitat als beneficiis que concedeixen; tots, en fi, rodegen d'altres defenses els seus mercats y la producció, no cedint sinó baix càlculs favorables a l'espandiment de la riquesa y l'industria nacionals.

Ni a Europa ni a Amèrica, ab l'única excepció espanyola, se fa una tarifa para negociar declarant el propòsit de sacrifici-la immediatament a exigències forasteres. Ni a França se fa la tarifa propia sigui exagerada, alta y excessiva, facilitant així l'embestida dels extrangers. Ni donen en bloc les tarifes al sacrifici favorable a la producció enemiga, fentli fàcilment assequible'l mercat interior.

Ningú hi creu en què els tractats comercials siguin una necessitat o un bé qualsevol que sigui el seu artífex. Són necessaris en quant aixupen el camp de l'acció econòmica, obrint mercats, determinant fortes corrents de transacció y negoci, estimulants el contacte comercial d'homes y terres. Són un bé quan compensen els drets ab les obligacions, les rebaxes ab altres rebaxes, la penetració mutual y reciproca dels pobles contractants. Y són innecessaris y funestos en altres casos, en els casos, precisament, dels nostres tractats ab Nord Amèrica y Suïssa y de les ventajoses ofertes a França abans de l'obertura de Corts.

Això de tractats costà lo que costà, fàssens una indicació feta en diferents punts de la península, renovada aquests dies al Congrés, no's fa enlloc més del món. Aquesta mena de superstició s'estima a l'extranger com una indiscreció y una vergonya. Fins quan el tractat es desitja y es bo, els altres pobles se guarden de demanar-lo com un bé de Déu y un tresor, temerosos de pagar a un alt preu la seva imprudent il·luseria.

Causa fonda tristesa contemplar a Espanya en matèries econòmiques, una conació d'ignoràncies sense exemple. Politiques que no tenen cap noció de les teories relatives al comerç internacional, ni coneixen les experiències de la vigent civilització, ni posseeixen estadístiques del país ni extrangeres, són arbitres de la riquesa y del treball. Per ells omigren a glopades les families, per ells s'atrolen y perdonen les energies interiors, per ells els mercats són dolents y miserables. Però ells volen patir ab l'extranger, redactar protocols, posar firmes, anar pel món en documents que tanquen la seva ignorancia barroera.

Y es més trist encara considerar que les

homes d'avui, qual omnipotencia contrasta ab les limitacions imposades als millors estadistes europeus y americans, són cent vegades més pobres que no's seus predecessors, més pobres per l'interior, la cultura y l'intel·ligencia. Avui tot hom, entre les dinasties, té ambició y calla de ministre. Avui els presidents del Consell són persones a qui cap qualitat eminent abona. Pera lograr una cartera n'hi ha prou, en el mercat dinasti, ab esser de la tertúlia o de la família, oient o gendre d'un personatge aixecat al primer rengle ab escamotej d'intrigues.

Per això aquesta gent sense garanties mentals no logra'l bé del país en res de lo que fa. Per això els tractats de comerç, materia difícil y complexa, para la qual precisen intel·lectualitat y estudi, són a les seves mans un dany segur para'l treball y les industries.

Y així s'entrega la segona columna, se realisen notes greus y nuls, se provoca la divisió del país, se parla de tractats a tota costa, se fa'l joc dels Govers extrangers.

Y a Madrid s'ho creuen encara que'l Govern han de firmar els tractats ab tarifes insulles, qual comerç internacional es una teoria virtualment continuada, es la ignorancia de l'Imparcial, d'un ofimer ministre de menor quantia, de qual-sevol gran home d'òccina. S'ho creuen atorgant que acumulant rebaxiques a l'exterior en la plataforma d'un debat parlamentari, deixen aclarida y resolta la mateixa qüestió econòmica que segueix en peu, incompresa y viva, lligada a la sort definitiva de la massa popular, pronyada d'agravia y menasses para la conculcació abominable de la llei.

La seva victòria y la formació d'una majoria parlamentària adicte al programa den Bryan.

El projecte de reformes que serveixen de base de propaganda als dos partits, no són oposades per complet. Els republicans y la democràcia prometen igualment l'acció contra'l tractat, y s'vanen alhora d'esser els autors de les lleis recentment votades, entre elles el Railroad rate bill, o llei para la reglamentació dels preus dels transports ferroviaris, y'l Pure food bill, o sigui la llei relativa a l'inspecció de les substancies alimentícies.

La diferencia més fonda entre els dos partits consisteix en la qüestió aranzelària, com digueren ja en una revista sobre'l preparat para les votacions d'avui que fou publicada temps endarrera en El Poble Català. Els republicans, proteccionistes a ultrança, opinen que deu seguir en pen la tarifa duanera vigent, anomenada «tarifa Dingley». Els democràtics creuen que la dreta de la mateixa en nombrosos punts són excessius, y proposen les rebaxes conseqüents.

Avui els dos telegrafs ens informaren del resultat dels escrutinis, y no cal, per lo tant, fer judicis a priori. Empero, els artistes que a exposar el nostre humil parer, declarant que no tenim fe en l'èxit total dels democràtics. Els quals segur que guanyaran alguns llocs; lo difícil és, al nostre entendre, que els democràtics nord-americans obtinguin un triomf tant brillant y decisiu com el consegut pola llibertat anglesa en les eleccions para renovar la disca Cambra dels Comuns.

No trigarem gaires hores a sortir de l'incertitut.

oficial, acompanyant el cadavre a certa distancia en signe de protesta.

Això hauria sigut lo respectuós; així haurien mogut les lleis de l'òhm. Mentre que ab la llei brutalitat, apodrant per la força del cadavre, conyint irrespectuosament aquest en bandoy de mort, trencant la solemnitat de la cerimònia ab una baralla repugnant, s'han quanyat tant sols la reprogració de tota la esportada serena de l'una y de l'altra banda.

J. POUS Y PAGES

Carta de Madrid

Ahí fou dia de moda en el teatre de la comedia parlamentaria. Dos actors eminents, den Moret y en Maura, segons estava anunciat devien pendre part en la representació comediàtica nomenada debat sobre la política aranzelària del Govern.

Eren plans el saló de sessions y tribunes. En Zulueta començà'l joc ab un enèrgic discurs contra'l ministre d'Hisenda, més ningu en fa cas; tribunes y diputats estan impacients para escoltar an en Moret, que actua de tenor aquesta tarda.

Vostès ja saben pola l'informe telegràfic lo que en Moret va dir. Que est, que efectivament, ell havia dit lo que escript quedat al Diario de Sesiones; sinó que desde allavors han passat molts dies, que les circumstancies no són iguals, que com que es home de paraula, no's desvia de res; però abans que tot ell, en Moret, es ministerial y que creu que en Sala y en Roig han fet d'aquesta qüestió econòmica una qüestió política; ell té de posarse al costat del Govern perquè regoneix que'l qui es queda del Govern es queda del partit y quan aquest mana, bona abaja todo el mundo.

No m'ha sorprès gens al mifer l'escurs den Moret, puix ara ja sabem que el que parlarà així. Ara's lliberals estan molt contents ab aquesta teoria de que'l que queda del partit es el del Govern, y com que'l que queda del Govern el nomena'l rei, resulta que les nostres democràcies (?) tenen que de real orde.

En Sala, al sentir les paraules den Moret no pogué reprimir la seva indignació, y s'alçà en mitg de la espectacular de la Cambra para declarar que's considerava deslitzat de tot compromís ab el partit lliberal. En Roig protestà enèrgicament de les paraules den Moret; intercanjant a la majoria que aplaudia a un home que havia volgut mataria.

En Moret retirà les paraules ofensives que hagués pogut tenir para en Sala y en Roig y Bergada, y la majoria l'aplaudí fins a ovacionarlo.

Y s'alçà en Maura y començà'l seu discurs contra'l ministre d'Hisenda, que quedà verament molt mal parat. Rectificaren tots els oradors. El president acordà que la Cambra passés a ocuparse d'un altre assumpte; y els diputats sortiren del saló de sessions para comentar la funció del dia dels passadissos y saló de conferències del Congrés.

Vostès, com a bons provincianes, creuran sens dubte que lo comentari que's felen eren contraris a l'actitut den Moret, que com a home de paraula havia quedat, segons aquell diu, a la altura de una canalla.

Dones s'equivocuen, perquè ningu se'n recorda de la qüestió econòmica, ni de paraules empentades ni descompenyides. Aquí sol té importància la qüestió política, entenc per qüestió política l'ocupar el poder, manar y col·locar als amics. Dones desde aquest punt de vista en Moret ha quedat com un home, en Moret ha donat força a la majoria y aquest, oblidantse dels rebuts, l'ha recomanat ab els seus aplaudiments, capacitant-lo para tornar al poder. Si para lograr això ha tingut de deslitzar de lo que hagués dit, y ha tingut que fallar a compromisos y promeses, es cosa que no to aqu cap importància. Pobre den Moret, si hagués de passar pena per fer aquestes coses!

En Maura, que personalment havia aconseguit als diputats catalans que no presentessin cap proposició incidental, no tira, com ja també estava previst, ab alta contra'l lliberalisme ni contra en Moret. S'acosta ab descalabrant an en Navarrotrevar y en fer constar la veritat (això tots ho sabem) del compromís contra'tots els conservadors y lliberals de no rebaxar la segona columna sense intervenció del Parlament.

Resum de la sessió del dia 2 de novembre que en Maura no vol que'l lliberalisme caigui y que desitja que pugui en Moret; que en Moret se crea a dos dies d'esser president del Consell; que la majoria l'accepta y que es molt probable que a la tornada del rei se retiri en López Domínguez para donar entrada al gran Moret, que farà's tractat, arreglarà la qüestió de la llei d'associacions y entregará'l poder als conservadors d'aquí tres o quatre mesos. Tot això, naturalment, si no surt algun cilí trenant imprevist.

Qui serà'l ministre d'Hisenda den Moret?

AFECCIONS DE LA PELL Y CABELL
Dr. Umbert
dels Hospitals de París y Berna. - Camada, 26. De 11 a 1 y de 7 a 8. - Extirpació radical del pel moixi. - Rayos X. - Fototerapia cutànea.

FUNERARIA FERRAN 8-PALLA-8
TELEFON NÚM. 949

MALALTIES INFECCIOSES

La seva curació es ràpida y decisiva usant el SAMBAR MITJA. Extracte d'una planta exòtica, obra enèrgicament para combatre totes infeccions com se presenten, rebaxant y fent desaparèixer la febre per alta que sigui, sense deprimir les forces del malalt, ni debilitar'l cor.

Els metges més eminents han ensajat ab èxit sorprenent, tan precís remei y recomanen son us en la Verola, Tífus, Pulmonia, Febres palúdiques y intermitents, de Malta, Puerperals, Trancazo, Escarlatina y altres infeccives.

El SAMBAR MITJA absolutament inofensiu a totes dosis, en els nens y adults, mateix pot posarse en període estat de salut que en els períodes o crisis més greus d'una malaltia, triomfant sempre fins en els casos en que hagi sigut ineficax la quina y altres antitèrmics.

Demanen en les principals farmacies y en la de l'autor, Rambla de Catalunya, núm. 12. - Venda al engrós: Dr. Andreu, Joan Viladot y J. Uriach y C.

Clínica de Vies Urinaries y de la Matriu
Dr. Espinosa de los Monteros
Metge de l'Hospital del Sagrat Cor
Corts, 625 (entre Claris y Lauria), de tres a cinc; dies festius, de onze a dotze.
Consulta pública: Carme, 35, entradot; de set a nou del vespre.

COSMOS FOTOGRÁFICO
PLAQUES CADETT
ANGLESAS
Negatives y positives
Nova emulsió ROYAL STANDARD
Les millors y més sollicitades plaques del món
Representació exclusiva para Espanya
Fernández y Carbonell
RAMBLA DE CANALETES, 1.-BARCELONA

EMPRESA DE POMPES FUNEBRES
LA COSMOPOLITA ANTONI QUINTILLA, Ronda
Universitat, 31. - Telefon 1893
Suursal: Ariban, 17. - Telefon 1269. - Economia en els preus. - Servei permanent

PHONOLA
Tothom pot esser pianista
comprant els aparells
Phonola, Phonoletta y Pianola
Preu de 950 a 2000 pessetes
Lloguer de rotllos de música
3-PLASSA REIAL-3 • Barcelona

OLIS FINIS MARISTANY
Venda en Colmados y principals Drogueries
DIPÓSIT CENTRAL: TRAVESERA, NÚM. 15, GRACIA
TELÉFON NÚM. 3511

Política estrangera

LES ELECCIONS ALS ESTATS UNITS
Avui, dia 6 de novembre, se celebren a la gran Republica Nord-americana les eleccions per a l'elecció del president Roosevelt, y'l partit democràtic, que té a M. Bryan com a primer candidat. Tots dos combatents són forts y poderosos. Tots dos compten ab probabilitats de vèncer. Aquesta circumstancia fa que les vies y les altres posin en la batalla totes les seves energies: els republicans defensen heroicament les posicions del Dolar, que ells ocupen; els democràtics escometen ab braó als enemics y pretenen l'ensarri de les altes elmes governamentals.

A mesura que s'ha anat apropiant la data senyalada para les votacions, l'agitació, l'entusiasme, la febre, han crescut en progressiu rapidíssima. Les eleccions als Estats Units són sempre causa d'un moviment polític molt superior al que produïxen els actes del autrugi en les nacions europees. Allí la campanya preparatoria es infinitament més activa y les propagandes dels partits tenen un caràcter pintoresc y excentric.

El període electoral que arriba al seu punt culminant avui, acusa una agravació en aquestes característiques d'excentricitat y febre. Tots els invents de la ciencia y tots els enginyers de l'industria són utilitzats para l'entregu en les nacions europees. Allí la campanya preparatoria es infinitament més activa y les propagandes dels partits tenen un caràcter pintoresc y excentric.

El període electoral que arriba al seu punt culminant avui, acusa una agravació en aquestes característiques d'excentricitat y febre. Tots els invents de la ciencia y tots els enginyers de l'industria són utilitzats para l'entregu en les nacions europees. Allí la campanya preparatoria es infinitament més activa y les propagandes dels partits tenen un caràcter pintoresc y excentric.

Sols així's pot lograr que la tolerancia deixi d'esser una paraula, para convertir-se en una cosa viva. Sols essent sincers imposaran respecte les nostres idees, com sols essent sincers se poden respectar les idees dels altres.

Sols para una exasperació de fanatisme roig se poden explicar les brutalitats comenes dels terroristes en l'enterrament den Juli.

Aquella colla d'intemperants que volgueren imposar per la força l'ur coluntat, que torbaren la solemnitat de la fimebre cerimonía, que convertiren el darrer tribut al company mort en una manifestació política, no eren ciutadans conscients de l'ur dignitat de ciutadà: eren una tribu fanàtica, incivilizada.

Si volien protestar de que no s'hagués respectat la manera d'esser del difunt al fer la cerimonía catòlica, podien protestar serenament, separantse del seguici

Tot passant

Dues coses, totes dues igualment deplorables, revelen els incidents ocorreguts en l'enterrament den Juli.

En primer lloc una grossa insinceritat. Segons sembla en Juli era quant manys un infortunat en materia de religió. No'n practicava cap, no complia cap dels preceptes de l'Església catòlica. Perquè, doncs, la família y la Diputació l'havien de voler fer enterrar com perfectes catòlics?

Si la família del mort llegix aquestes ratlles, no voldria que vegés en elles cap intent de molestia, en els precisos instants en que s'estaba ofegada sola'l pas dotant sensible desolació. Més, tot y respectant el seu dolor, el cronista's deu obligat a traure conseqüències y deduir ensenyances de lo que ha desingut un fet públic.

Vim en un ambient de tanta hipocresia en materia religiosa, que es molt freqüent el cas d'homes absolutament antireligiosos que eduquen els fills als Escoles o als Jesuïtes, fent que la llur família practiqui una religió en la que ells no creuen. Un ho fan per rutina, per no donar importància a una cosa que no'n té cap para ella; altres para no perdre'l pa, la colocació o la parroquia. Què té d'extrany que aquesta falsa posició, que aquest divorci espiritual produïxi contrasençis com els de l'enterrament den Juli, anticatòlic volgut enterrar catòlicament para la família?

Es necessari que aquest ambient d'insinceritat desaparegui. Es necessari que cadascú tingui'l valor de voler esser lo que es en tots els moments de la vida; que lo que's prediqui en públic s'exerceixi en privat.

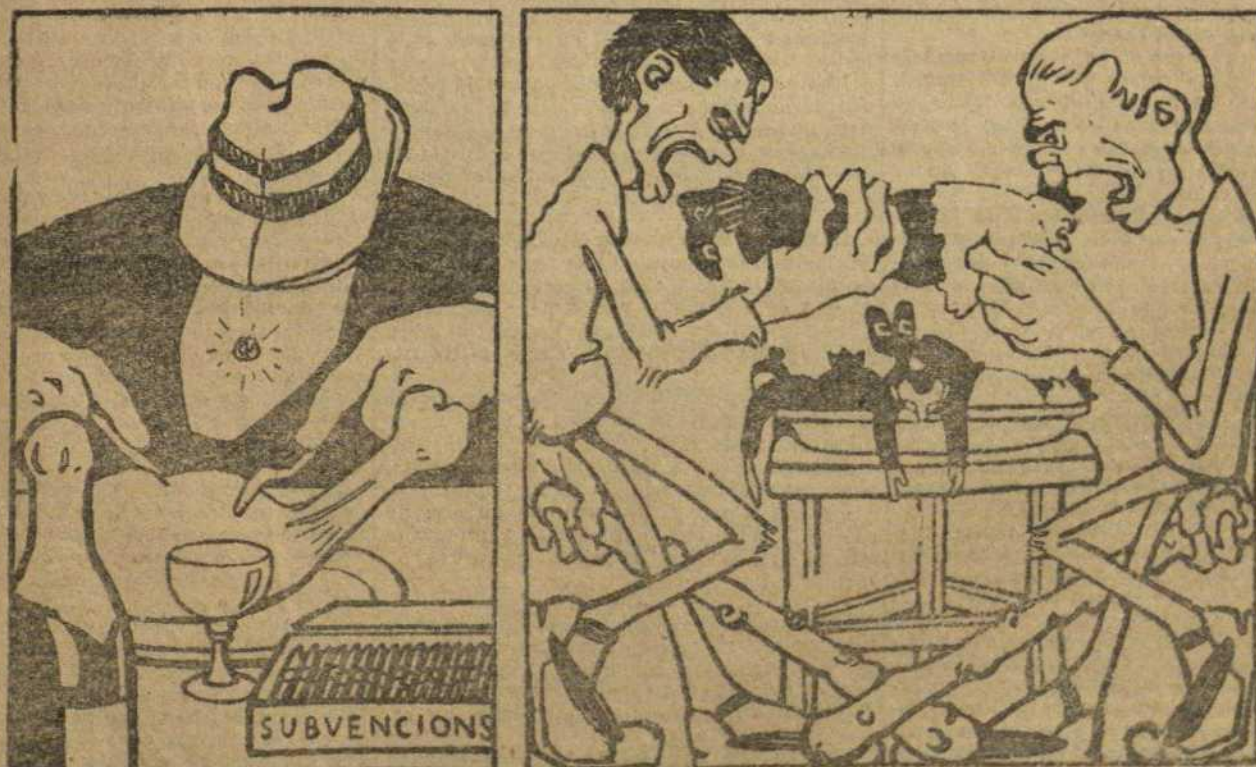
Sols així's pot lograr que la tolerancia deixi d'esser una paraula, para convertir-se en una cosa viva. Sols essent sincers imposaran respecte les nostres idees, com sols essent sincers se poden respectar les idees dels altres.

Sols para una exasperació de fanatisme roig se poden explicar les brutalitats comenes dels terroristes en l'enterrament den Juli.

Aquella colla d'intemperants que volgueren imposar per la força l'ur coluntat, que torbaren la solemnitat de la fimebre cerimonía, que convertiren el darrer tribut al company mort en una manifestació política, no eren ciutadans conscients de l'ur dignitat de ciutadà: eren una tribu fanàtica, incivilizada.

Si volien protestar de que no s'hagués respectat la manera d'esser del difunt al fer la cerimonía catòlica, podien protestar serenament, separantse del seguici

Nostres caricatures

La carn de capellà se l'han de menjar els altres, que a Llardí ni al Sals no's serveixen

no coneixen la proposició, sobre tot de la majoria, lo qual, si tenen un àtom de vergonya, pot posarlos en un compromís.

Españolació
Hi ha gran expectació pel debat d'aquesta tarda al Congrés.
Han arribat gran nombre de diputats de la majoria i alguns conservadors.
En Maura's troba un xic malalt, però s'espera que assistirà a la sessió del Congrés d'aquesta tarda.

Els suplicatoris
En Canalejas ha convidat a esmorzar a la Comissió de suplicatoris.
Han canviat impressions sobre els suplicatoris pendents.
En Rahola explora'l pensament dels seus companys de comissió en els cas Junoy.

Per remarcar la gravetat del cas Junoy i l'anomalia que resultaria si s'imposés el criteri dels conservadors, partidaris de la concessió.

La Comissió, amb caràcter oficial, se reunirà demà o passat demà, estudiant els casos compresos en l'indult i donant parer sobre la demés.

Catalans i bascos
En Rusinol ha continuat celebrant conferències amb els comissionats bascos.

Sobre els Tractats
El Consell d'Estat ha demanat informes i antecedents sobre l'modus vivendi ab Suïssa.

El Govern, doncs, té damunt ab la discussió dels suplicatoris i sobre tot del cas den Junoy, una altra discussió empenyada i d'extraordinària gravetat.

El senyor Mazonzo
El governador de Barcelona, senyor Mazonzo, s'ha evaporat, amagantse dels periodistes.

Ja estar conferenciant ab en Davila, però no ha deixat on el Ministre la direcció i per lo tant ningú ha pogut veure'l.

Informe den Moragas
Avui ha informat davant de la comissió de diputats que ha de dictaminar en el projecte d'associacions el director de la Caixa de pensions per la vellesa i estalvi de Barcelona, senyor Moragas i Barret.

En son informe un estudi de les associacions de previsió i beneficència, demostrant que per al compliment de sos fins necessiten dispendir d'una absoluta personalitat jurídica sense limitació de cap mena en la capacitat per adquirir i posseir béns immobles.

En Moragas ha analitzat els articles 6 y 14 del projecte, titllantlos de manca d'amplitud i precisió, i ha proposat dues addicions an aquests articles, encaminades a afirmar la personalitat jurídica de les esmentades associacions i assegurar-les el gaudiment de totes ses conseqüències.

Cap a Barcelona
En l'express de demà sortiran de Madrid cap a Barcelona el diputat senyor Rahola, que tant brillant campanya ha fet al Congrés defensant els interessos de Catalunya, i el secretari del Foment senyor Moragas i Barret.

Contra'l duel
SANTIAGO.—Acaba de celebrarse una reunió antidualista, presidida per l'arxibisbe, el rector de l'Universitat i'l comandant militar.

Els reis
MÁLAGA.—Els reis han contemplat desde la coberta del «Pelayo» l'illuminació del port.

Les esquadres han projectat els reflectors sobre diferents indrets de la ciutat. El rei ha condecorat a diversos marins, entre ells al príncep de Battemberg ab la creu de Carlos III.

Catorze mossegats
CASTELLÓ.—S'han presentat a l'hospital catorze mossegats per un gos rabios. El governador i president de la Diputació han demanat telegràficament suero antirabi del doctor Ferran.

El ferit vindran a Barcelona a curarse, pagant els gastos d'ajuntament.

El senyor Maristany
En l'express ha sortit per Barcelona el senyor Maristany.

El debat de les jurisdiccions
Fins a les sis no ha començat el debat sobre les jurisdiccions, ab el discurs den Salvatella.

No se sab si lo aventsat de l'hora permetrà acabar avui el debat sobre l'interpel·lació den Junoy i, per lo tant, si's presentarà o no la proposició de que hem parlat abans.

En Canalejas ha conferenciat ab en Dato, qui manifestà que en un assumpte de tanta gravetat, com en Maura, no podia decidir el criteri dels conservadors.

S'ha cridat an en Maura, que en aquest moment està conferenciant ab el senyor Canalejas.

El Govern no sab en quina carta quedar-se.

No s'atreveix a acceptar la proposició, per imposició den Luque; però tampoc vol dir resoltament que no amnistia als penats per la llei de jurisdiccions, i propondrà sortir del pas ab un de tants subterfugis ab que no s'enganyia a ningú, dient que, respectant l'indicació del Govern, donarà a l'interpel·lació del Governament, don quedarà a l'initiativa del Govern determinar el moment en que don adoptarà una mida de l'indole que's proposa.

Congrés
Sobre la sessió a dos quarts de quatre, president el senyor De Federico. Hi ha molta desanimació als escons i a les tribunes.

Al començar la sessió al banc blau no més hi ha el ministre de Foment, més tard entra'l d'Estat.

El marqués de la Vega d'Armijo, pregunta per quin motiu s'ha detingut un telegrama de Roma que publica en carta el *Imparcial*.

El ministre d'Estat contesta que ell no ha detingut cap telegrama i que no considera fonamentades les queixes que se atribuïsson al senyor Ojeda, doncs ni alans ni després de presentar-se a les Corts el projecte de llei d'associacions, ni ha hagut el més mínim disgust entre'l Govern i la Santa Sede.

Lo que passa—diu—es que si molt espanyols, la majoria, volen que tot lo que se relaciona ab Roma's porti a terme ab

el mínim de perturbacions possibles, també n'hi ha molts, tant a l'extrema dreta com a l'extrema esquerra, que desitgen aquestes perturbacions; qui no los desitja es el govern espanyol.

Un diputat formula un prec sobre construcció d'obres en la província de Valladolid.

Han anat assentint en el banc blau els ministres de la Guerra, Gracia y Justicia, Marina y Hisenda.

Deslhaunde dirigeix diferents precs al ministre d'Hisenda, entre ells un referent a la Companyia de Tabacs, sobre la venda de tabac habano.

El ministre d'Hisenda li contesta que fins a la setena no ha rebut cap denuncia ni queixa sobre'l particular i que a la Tabacalera li queda'l pllasso per a que acabi el contracte ab l'Hisenda, d'un any y un mes.

En Fernández Giménez exposa les dificultats que ocasiona al comerç la por que produïu la falsificació dels bitllets de Bape.

Diu que algunes entitats, entre elles l'empresa dels ferrocarrils andalusos, se neguen a acceptar els bitllets de cent pessetes de l'emissió de 1903.

Així pot originar un greu conflicte. Pregunta al Govern si ha pres alguna disposició respecte al particular.

El ministre d'Hisenda contesta que'l Govern s'ha preocupat molt de l'assumpte, y que abans dels darrers de la setena estarà a Madrid la nova serie de bitllets que han de substituir als que ara circulen dubtosament i que saran recollits.

Fernández Giménez fa altres preguntes, una sobre recanviació i liquidació en les Delegacions d'Hisenda de provincies, en relació ab els Municipis.

En Rusinol demana que quan hagi acabat el parer del Consell d'Estat, porti, el Govern, a la Cambra el tractat ab Suïça.

Fa un altre prec respecte a l'exportació de vins d'Italia, navegació de cabotatge en el Mediterrani, sollicitant del Govern mides protectores.

Respecte del tractat ab França, demana que s'aprofitin les bones relacions que ara existeixen entre nosaltres y ella, per a favorir nostra comers de uins.

El ministre d'Hisenda, contesta que no pot tractar ab Italia sobre'l vins, perquè hi hauria que ferho ab la tarifa diferencial.

Respecte del tractat ab Suïssa, diu que vindrà a la Cambra y que ja se'n són pagossos suïssos li farien oposició sense conèixer.

El senyor Canyellas llegeix una lletra de l'arxibisbe de Tarragona, oponente a que l'Estat indemnisi ab 235,000 pessetes a la Companyia arrendataria dels consums d'aquella capital.

Fa seva la lletra y prega al ministre d'Hisenda que s'oposi a la concessió de aquestes pessetes com indemnissació als perjudicats ocasionats a la Companyia pel motiu de 1904, que durà cinc dies.

El ministre d'Hisenda contesta que, para dictar resolució en expedients de aquesta mena, s'ha d'escollir a tots els centres d'Hisenda y fins el Consell d'Estat, y que si aquestes entitats resolien favorablement, es casi segur que'l Govern resoldrà de conformitat.

En Menéndez Pidal's se queixa de que el governador de Valencia, mitjansintuna R. O. de Governació hagi disolt la societat d'empleats de consums, legalment constituïda.

Afeix que aquels no feren cas de la orde del governador y que la Junta directiva fou processada.

Jo vull saber si'l ministre de la Governació està disposat a promoure'l degut expedient para que's tramiti y resolgui.

Vull saber si's pot dissoldre una societat per un real orde, com ho ha fet el Govern.

(Ocupa la presidència'l senyor Canyellas).

En Davila contesta que no n'estava enterat; però se n'enterarà, contestarà y obrarà degudament.

En Llorens pregunta al Govern si la amortissació de les dues vagues que hi ha de capítol general s'ha fet de manera que impossibiliti an els que succeïxin al ministre cubrirles y si s'ha tingut en compte els perjudicats que poden resultar an els generals, que ab dret a l'ascens poden veures forçats algun dia en sos drets.

Pregunta també si es legal el criteri que en aquest assumpte sustenta el Govern.

El ministre de la Guerra llegeix textos de la llei, senyalant les qualitats exigibles als que deuen alcançar el tercer entornat.

La llei exigeix com màxim quatre capitans generals, però no diu res del mínim, y per lo tant lo mateix pot havernhi quatre que dos.

Afeix que no's perjudica a ningú ab l'amortissació, doncs se pot ascendir an aquest empleu lo mateix an l'escala activa que en la reserva.

Ademés—diu—sense voler molestar a ningú, no veig en els actuals títols generals, ningú que tingui les extraordinàries qualitats que la llei exigeix para esser capítol general.

En Llorens rectifica breument.

L'Amor hi intervé y pregunta si la llei constitutiva de l'exèrcit, que marca en 214 el nombre de generals, pot esser modificada en un Consell de ministres.

El ministre de la Guerra li contesta que'l Consell de ministres no ha fet cap modificació de la llei, sinó que s'ha limitat a amortissat dues vagues de general.

El baró del Sacro Lirio fa varies observacions sobre les recents projectes lleis dels ministres de la Guerra, Marina y Hisenda, sobre reformes militars y construcció de vaixells.

Intervé breument el senyor Suarez Inclan (doo Julia) y'l senyor Mataix anuncia una interpel·lació sobre l'assumpte.

l'onfals, presentà sa protesta contra'l organisme de l'Estat causant del desastre, y això ho feren altres molts pobles, sens que tal cosa signifiqués pas una protesta contra l'exèrcit en sf.

Després de tot, els catalans no feren més que exteriorisar lo que estava en l'aním de tot el món.

S'ha castigat la caricatura política, com si fos fàcil y oportú ferho d'un quadro de Velázquez, per exemple.

Esta clar que la Govern y'l militars y altres organismes de l'Estat són els que poden caricaturisarse.

Abans del 25 de novembre s'han fet caricatures a desdir de tot y a ningú se li ha ocorregut fixarshi.

Hi ha que admetre que'ls successos de novembre signoren una expansió de l'esperit de eos dels oficials de Barcelona.

Explica lo ocorregut aleshores, y diu que's permet suposar lo que sobre d'això pensaren els que eren allavors Governants.

Pensaren en castigar però no's trobaren ab forces para ferho, perquè temeren als militars, que eren son aguant.

Recorda que poc després dels successos aparegué en el banc blau, com ministre de la Guerra, un general que desde Sevilla havia llestejat per llur acte als oficials de la guarnició de Barcelona.

(En Luque fa signes negatius.)

Recorda, també, el proc den Moret para que'l deixessin abnjar per un moment del principi democràtic y implantar la llei de jurisdiccions.

Dia en Salvatella, que la llei de jurisdiccions no es més que una de tantes coses que demostren la lluita que havem empris contra Catalunya.

No vaig a recollir casos de la seva aplicació para impugnarla, perquè ja sense l'esmentada llei havem comès tota mena d'injustícies.

Què significa que un ciutadà fos condemnat para la simple denuncia de 400 testimonis que abnaven al processat?

Acull el rumor de que'l Consell de Guerra absolgué a Luis Manau y a l'escollir la sentència'l capítol general se sorprendé y s'imposé desde Madrid la condemna.

Luque:—Impossible; si un Consell de Guerra absol no's condemna.

No's ha donat encara cap cas d'això.

Salvatella:—Com que no! Doncs, no's diu que serà aprovada la sentència pel capítol general para que sigui ferma y no s'han donat casos d'esser modificada?

Doncs allavors, quins extranyesa fora que ara ocorregués lo mateix?

Ademés, jo sols recullo un rumor, de altres més insignificants ne reculliu vualtres, si us convé!

En virtut de la llei de jurisdiccions hi ha individus desterrats; per cert que no són víctimes, com va dir l'altra tarde'l ministre, però aquests desterrats estan en l'extranjer contra la seva voluntat, perquè la policia'l nega justícia.

Per que, mentre a Catalunya són tant rigorosos deixen que en les demés provincies se maltracti impunement an aquella regió?

L'únio bo que para Catalunya tenia la llei de jurisdiccions era una esmena de l'Azuarte que demanava para la bandera de les regions, tant respecte com a l'espanyola, y ja sabem tots l'escarni que se n'ha fet en diferents ocasions de la bandera catalana!

Per nostre conduete Catalunya demana al Govern la revisió dels processos incosats para la llei de jurisdiccions, la derogació de la llei y una amnistia general.

El ministre de Gracia y Justicia digué l'altra tarde que no creia'l Govern arribat el moment de derogar la llei; es, doncs, necessari que's limiti concretament l'alcans de l'amnistia y que'l ministre de la Guerra digui quin es son criteri en aquest assumpte.

Dirigeix una excitació al senyor Moret, a la majoria, y en general, a la Cambra, para que voti la derogació d'una llei que'l mateix Moret digué que era circumstantial.

Cita alguns paragrafs de la llei que a Suïssa castiga als que ofenen o ataquen a l'exèrcit, para deduir que aquesta llei no té res que s'assembli a la llei de jurisdiccions.

A Suïssa tothom es militar, y quan hi ha una vaga, al Govern se li presenta aquest dilema: Cridar a tots els homes a files y a'caaba la vaga, o no'la crida, y la vaga continua.

Lo que's fa a Suïssa es castigar l'indisciplina, que es lo que no's fa aquí.

Que foren els actes de novembre, sinó actes d'indisciplina? Y quin càstic se'ls hi ha donat?

Lo únio que ha pogut contestar el ministre de la Guerra a les preguntes dels diputats catalans sobre aquest assumpte, és que les diligències judicials continuen.

No havem acceptat les solucions que patrocinem y tocarem com conseqüència altres resultats funestissims.

Estem acostumats a dir que no signifiquem res y quelcom devem significar quan malgrat fer lo possible para debilitar nostra veu encara tenim forces para alcearla y mantenir nostros convencions.

Estem acostumats a dir que no hi ha patriotisme a Catalunya, y jo diu que es la regió més patriòtica. (Rumors.)

No hi ha motiu para aquests rumors, es la més patriòtica, perquè patriotisme batge en tota aquesta perseverancia para son engrandiment.

El Congrés de la Llengua Catalana, ben recent, al que hi han assistit il·lustres personalitats extrangeres, demostra que, jutjat aquest orgull de rassa que tenim, en el centre, es patriotisme.

Segueix en Salvatella, dient: Es, senyors diputats, que aquí s'ha fet quelcom semblant?

El president crida l'atenció de l'orador para que's limiti a l'assumpte, dient que para discutir la política del Govern ampliament, podrà demanar la paraula en el debat que's plantjarà'l dimecres.

El senyor Salvatella:—Procuraré complaure a S. S.

Diu que para realisar Pobra que Catalunya's proposa compta ab un gran element la Solidaritat.

No venim—diu—contra ningú, ni contra cap col·lectivitat, però mentre la política sigui lo que es, nosaltres som y serem vestros enemics y nostre ofici es proclamar aquí lo il·legitim del monopoli que pretén exercir en els negocis públics els polítics de professió.

Invoca'l temps, no llunya, en que a força de constancia siguin legítimes y filies de la voluntat del poble, la representació dels organismes locals y en el Parlament, y aleshores—diu—res serà

y nosaltres haurém donat un gran pas para la salvació d'Espanya.

Si per això's diuen antipatriotes jo us diu que es la nostra una gran obra de patriotisme.

(Molt bé en la minoria republicana y catalanista).

L'orador es felicita per son eloqüent discurs, que ha sigut escoltat ab religiosa atenció.

El senyor Albó hi intervé.

Comença dient que'l ministre de la Guerra pretén esser en son discurs sincer, ja que no eloqüent, però resulta que fou eloqüent y casi sincer, però mai verídico.

Afirma que la causa pels successos de Barcelona no està en tramitació, sinó sobreseïda.

Ho prova un testimoni que llegeix, llurrat per un jutge militar, que no es l'instructor precisament, com se diu al peu del testimoni, perquè ja està sobreseïda la causa.

En dit testimoni se poden cobrir els actes o delictes comesos per aquells militars: alianament de domicili, atac a la propietat y a les persones.

La premsa y l'opinió han atribuït al ministre de la Guerra el fet d'haverse exclós de l'indult als processats pel Codi de justícia militar y per la llei de jurisdiccions.

Desitja que això no fos veritat, perquè això's portaria als temps de Roma, demostrant que la llei de jurisdiccions, signé imposada para l'exèrcit y atribuïda per aquest als partits.

El Congrés la vota per coacció...

El president toca la campaneta, cridant a l'orde a l'orador, y diu:—Haurà votat el Congrés per equivocació, però per coacció, mai; y no puc permetre a S. S. que ho digui.

El senyor Albó:—L'Historia s'encarregarà de deduirho.

El president:—Per coacció, mai.

El senyor Salmeron:—Per por; es lo mateix.

El president afirma que l'orador tan-deix sempre a enverinar els debats y que ell no pot consentirho.

El senyor Albó continúa censurant que la llei de jurisdiccions hagi sigut imposada para la força armada, a quin la Constitució nega fins el dret de petició.

Para dels processos, demostrant que als processats se'ls impedeix que nomenessin advocats para llurs defenses, obligantlos a que fossin militars, que se'ls negaren els testimonis para llur defensa, com ho manifesta la prova testifical, y se donà'l cas de juegues y defensors fossin els mateixos que cometieren els delictes para'ls quals se demanava justícia.

Se sospen el debat després de passar a l'orde del dia y s'aixeca la sessió a dos quarts de vuit.

Senat
Sobre la sessió a tres quarts de quatre, ocupant la presidència el senyor Montero Rios.

Al banc blau en Davila.

En Malquerit crida l'atenció den Davila sobre lo ocorregut ahir a Barcelona ab motiu de l'entorn del diputat provincial, senyor Juli, republicà lerrouxista.

Dia en Malquerit que essent la voluntat de la vida del difunt, y fins la d'aquest, que hi hagués a l'entorn representació del clero, per esser catòlic el finat, una multitud, capitanejada per en Lerroux, atropellà als capellans que assistien a l'entorn, fentlos víctimes de llurs iras que s'exteriorisaren ab xiulets, cops de pedra y altres excessos.

Pregunta en Malquerit si'l Govern està satisfet de la condueta del governador interí de Barcelona, que no pogué o no volgué prevenir l'inefable fable fet.

Excita an en Davila perquè s'exigeixin les degudes responsabilitats als quefes de la policia de Barcelona.

En Davila tren importància al succeís, llegint telegrames de les autoritats de Barcelona en quins se diu que no tingué'l fet la gravetat que suposa en Malquerit.

Disculpa la condueta del governador interí, del qual diu que no pogué prevenir ni tallar un succeís lamentable, perquè estan presents el president de la Diputació y en Lerroux, eren considerats com garantias d'orde.

Rectifica en Malquerit insistint en que se castigui a les autoritats de Barcelona per haver consentit un atropell an els catalans.

En Fernández Caro formula un prec sense interès.

En Bushell demana que porti a la Cambra un exemplar dels pressupostos para cada senador ab objecte de que puguin conèixer Pobra den Navarrozerverter para llur discussió.

S'entra en l'orde del dia.

S'aproven diferents dictaments que no tenen gaire interès y s'aixeca la sessió a dos quarts de cinc.

Informació de l'Extranjer
Paris, 5, a les 10 mat.

La salut de Pius X
ROMA.—Se conta que'l Papa va tenir ahir un desmai y que'l seu estat de salut no es gens satisfactori.

L'espionatge a França
NOVA YORK.—The Times creu saber que el Govern francès ha descobert l'espionatge que's fa a París, y que compromet a una important embaixada extrangera.

Preven el corresponçal del periòdic complicacions internacionals, de resultes d'aquest descobriment.

Contratràficisme rus
PETERSBURG.—Ara diuen que'ls ultra reaccionaris s'empenyen el terrorisme y volen fer assassinar als personatges polítics més coneguts com a *leaders* dels partits liberals.

El triomf del Govern francès
En la sessió d'avui, ab un pla a vessar en tribunes y passadissos, ha començat en Clemenceau a llegir la declaració del programa ministerial, despertant gran expectació.

El final de la lectura ha sigut saludat ab aplaudiments entusiastes.

Immediatament s'ha procedit a la votació, que ha donat 395 vots de confiança al Govern, 96 en contra y 100 abstencions.

Expedició al Polo
LONDRES.—La premsa dedica extensos articles encomiant l'expedició feta pel comodori Peary que ha arribat a 233 milles del Polo Nord, estimulant a que emprengui un nou viatge.

Pirateria
LONDRES.—La Tribuna ha rebut un telegrama d'Hong Kong comunicant que'ls

pirates xinos han apresat al vapor anglès «Itlo», robant 2,000 lliures esterlines als passatgers.

Els lladres varen desaparèixer favorables per la fosquetat de la nit.

Mal temps
PARIS.—Al canal de la Manxa'l temporal es formidable.

Està sospes el servei dels vapors entre França y Anglaterra (Calais-Dover).

Més sang
PETERSBURG.—Tres anglesos que treballaven a la fabrica d'huïes, han sigut assassinats a trets de revòlver.

Conflictes del treball
LONDRES.—Segueix la vaga a les cases d'industria naval del Clyde.

Para'l dia 17 fixen els patrons l'acabament de la vaga. Sinó, tancaran, compromesos tots al lockout.

Al Parlament britànic
PARIS.—La Justice en un llarg article alaba al diputat socialista anglès Mr. Koir Hardie, per haver protestat en un discurs a la Cambra dels Comuns contra l'expulsió, d'Espanya, del periodista anglès mister Bowman.

La tornada den Mazonzo
Pins el dijous en Mazonzo no tornarà a Barcelona.

Diu que està treballant para la resolució d'alguns assumptes d'interès para la capital catalana.

La llei d'associacions
La comissió que estudia aquesta llei està rebent multitud d'informes de totes les regions.

